

ĐI TÌM BÓNG DÁNG ÔNG ĐỒ XƯA

*Mỗi năm hoa đào nở
Lại thấy ông đồ già
Bày mực tàu giấy đỏ
Bên phố đông người qua...*

Vào dịp xuân về, những câu thơ trên của nhà thơ Vũ Đình Liên càng khiến cho mỗi chúng ta thêm bồi hồi, da diết. Từ xưa, treo câu đối Tết đã trở thành một trò chơi trí tuệ, giải trí văn chương của các bậc nho sĩ và trở thành một tục lệ mang đậm nét văn hoá trong gia đình người Việt mỗi độ Tết đến, xuân về. Câu đối Tết của người Việt thường mang nội dung cầu phúc, thọ tài lộc. Trong ba ngày Tết, xin được một câu đối hay của một người viết chữ đẹp, bay bướm mà dán ở cửa là cả một niềm vui, sự may mắn lớn cho gia chủ. Với những người ít chữ, họ thường nhờ các cụ cữ, cụ tú hoặc thầy đồ viết hộ. Có thời gian, người ta tưởng rằng, tục treo câu đối Tết chỉ còn như một huyền thoại, mãi chỉ còn là câu chuyện để cho ông bà bố mẹ kể cho con cái nghe. Nhưng gần đây tại Hà Nội, trên những góc phố ở đường Bà Triệu, Lý Thường Kiệt, Quán Thánh, Bờ Hồ... đã lại xuất hiện bóng dáng những cụ già miệt mài bên lọ mực tàu với cây bút lông và tập giấy điều trong sự nhộn nhịp của không khí cuối năm. Nhớ lời tâm sự: "Có lần mấy ông khách tây đến xem tôi viết chữ, ông ấy thích quá và bảo tôi viết cho ông ấy mấy chữ. Sau khi viết xong, ông ấy trả tiền nhưng trọng niềm đam mê của khách nên tôi không nhận. Mấy hôm sau, ông ấy trở lại, kỷ niệm tôi một bộ ấm chén rất xinh, đồng thời dẫn thêm vài người bạn nữa đến để xin chữ" của cụ già ngồi viết thư pháp ở khu vực bờ hồ vào dịp Tết năm ngoái, tôi nhận thấy rằng, thư pháp không chỉ là một thú chơi tao nhã và hấp dẫn đối với người Việt ta mà nó còn có sức cuốn hút đối với cả những du khách ngoại quốc. Mỗi người một lối viết chữ khác nhau, loại chữ chân, chữ thảo hay chữ hành thảo. Mỗi kiểu chữ đều mang đến cho người chơi vẻ đẹp nhân bản, vốn có của nó. Ông Chu Thành Thi, 75 tuổi, là hội viên của Câu lạc bộ UNESCO thư pháp Việt Nam, một người viết thư pháp đã được 15 năm nay bộc bạch: "Khi mỗi chữ viết ra, có người yêu thích và đam mê nó, tôi mừng lắm bởi đó là khi tôi gặp được người đồng cảm với mình. Đôi khi tôi cứ tưởng, dân ta đã quên mất thú chơi tao nhã, đậm chất văn hoá này rồi, nhưng không, vẫn còn nhiều người vẫn đam mê với nó lắm. Có như thế chúng tôi mới hứng khởi mà gìn giữ vốn giá trị văn hoá do cha ông ta để lại". Trên góc phố Bà Triệu, tôi gặp bác Nguyễn Thế Phong (nhà ở Hàm Long, Hà Nội) người vừa mua ba chữ: Phúc, Lộc, Thọ về treo trong dịp Tết Nhâm Ngọ tâm sự: "Năm nào cũng thế, cứ mỗi độ xuân về, trong nhà tôi không thể thiếu được những thứ này. Bà nhà tôi cũng có cùng sở thích với tôi. Bà ấy luôn tâm niệm rằng, treo những chữ như thế là thể hiện lòng mong mỏi của gia chủ, nếu mình thành tâm thì điều mong mỏi đó sẽ trở thành hiện thực". Trong tiết trời lạnh giá cuối năm, phố phường tấp nập, và dường như mỗi người lại bận rộn hơn để lo cho cái Tết của gia đình mình. Dẫu vậy thì thú chơi câu đối Tết cũng không bị nhòa trong dòng người hối hả. Những cụ già vẫn say sưa múa những nét bút mềm mại để đem đến niềm vui nho nhỏ trong ngày tết cổ truyền cho bao người. Họ vẫn ngồi đó, không phải là "những người muôn năm cũ"!